

BYL TO ŽIDOVSKÝ KRÁL...

Projekt pro školy
Poselství křesťanských svátků

Název programu:

BYL TO ŽIDOVSKÝ KRÁL

Čas realizace:

1,5 hodin (dvě vyučovací hodiny)

Prostor:

třída (s možností volného prostoru)

Cílová skupina

7.- 9. třída základní školy a střední školy

Charakteristika programu

Žáci vstoupí do rolí náboženské elity v době Ježíšova zatčení a odsouzení. Pomocí hry v roli se ocitnou na zasedání velerady a skrze rozehraný příběh poznají, jak se proces s Ježíšem připravoval a realizoval. Na pozadí této hry se jim odkryje nejen biblický velikonoční příběh, ale také téma manipulace a vykonstruovaného procesu.

Témata v rámci ŠVP

- velikonoční zvyky a tradice
- křesťanství, Židé, Bible
- komunikace
- lidské vztahy (rozvoj postojů k toleranci, empatii a k harmonickým mezilidským vztahům)
- dezinformace a manipulace

Pomůcky

- Karty s charakteristikou židovských skupin
- Pracovní listy
- Tužky
- Náznak kostýmu velekněze a Piláta (černá a červená látka)

Podrobný komentář k jednotlivým aktivitám

• HRA NA ANO/NE

Cíl: motivovat žáky a uvést je do tématu

(10 minut)

Lektor položí na jednu stranu místnosti kartičku s ANO a na druhou stranu kartičku s NE. Poté vyslovuje jednotlivé teze, a žáci se staví na danou stranu, podle toho, jestli souhlasí nebo nesouhlasí. Lektor může s žáky jejich odpovědi diskutovat.

- Ježíš se narodil v Jeruzalémě.
- Vybral si muže a ženy, kteří ho následovali.
- Konal zázraky a rád je všem ukazoval.
- Líbilo se mu, že je populární.
- Kázal o Božím království a lásce k bližním.
- Stýkal se především s bohatými a vysoce postavenými lidmi.
- Uzdravoval nemocné.
- Hříšníky odsuzoval a nedával jim žádnou naději.
- Židovské zákony pro něj byly nade vším, za žádných okolností je neporušoval.
- Měl nepřátele, kteří se ho chtěli zbavit.

• SKUPINY V IZRAELI

Cíl: zjistit informace o skupinách v Izraeli

(15 minut)

Lektor rozdělí žáky do tří skupin. Každé skupině rozdá charakteristiku lidí, kterými se stanou. Skupina si danou charakteristiku přečte a vyplní pracovní list.

• ZASEDÁNÍ VELERADY

Cíl: poznat další skupiny a systém velerady

(15 minut)

Lektor vyzve všechny skupiny, aby se posadily na židle do kruhu. Poté vstoupí v roli Kaifáše a říká:

“Zahajuji zasedání Velerady. Možná jsou mezi námi noví členové, tak se raději představíme. Mé jméno je Kaifáš a jsem nejvyšším veleknězem od roku 18, kdy mě jmenoval Valerio Grato. Možná někteří znáte moji ženu, která je dcerou Annáše, jenž byl veleknězem přede mnou. A nyní poprosím mluvčí jednotlivých skupin, aby představili svoji skupinu.”

Jednotlivé skupiny se postupně představí na základě toho, co si napsaly do pracovních listů.

“Jistě víte, proč jsme se tu takto mimořádně sešli. Do města totiž přijel Ježíš a jeho stoupenci. Lidé šileli. Víтали ho s ratolestmi a házeli před něj na zem pláště, jako by to byl král. Oni toho muže dokonce prohlašují za krále! Víte, jak je nebezpečné prohlásit toho muže za krále?! Římané, naši páni, by se mohli urazit, protože jediným králem je římský císař. Hrozí nám, že císař pošle své vojáky, aby zničili chrám a možná i pobili nás všechny! Říkám vám, je lepší, aby jeden člověk zemřel za lid.”

A teď se vyjádřete vy, jaký názor na to máte? ”

Lektor v roli Kaifáše nechává jednotlivé skupiny, aby se k tomu vyjádřily. Aby řekly všem, co jim vadí, co Ježíš dělal. Během toho s nimi vede v roli Kaifáše diskuzi a společně se baví o tom, proč je potřeba se Ježíše zbavit a jakým způsobem by to mohli udělat.

Poté pokračuje:

“Myslím si, že se shodneme, že je potřeba se Ježíše zbavit. Prohlašuje se za Mesiáše a Syna Božího a to je rouhání. A rouhání je závažný zločin, který může být podle našeho zákona potrestán i smrtí. Jak jsme tu slyšeli, i jeho porušování odpočinku v sobotu je dalším prohřeškem proti našemu zákonu. A navíc se setkává s nečistými lidmi a hříšníky. A to je také nepřipustné. Může to znamenat ohrožení našich společenských struktur a náboženského řádu.

Saducejci mají svoje vojáky, svoji stráž, že? Mohli by ho zatknout. Jsem domluvený jedním z nich, s Jidášem, který patří k nim, že Ježíše zradí. Prý chystají společnou večeři a pak půjdou do Getsemanské zahrady. Jidáš je připraven, až tam dorazí naše stráž, dá nám znamení, kdo je Ježíš, tím že ho políbí.”

• ZATČENÍ JEŽÍŠE

Cíl: posunout děj, vytvořit emoci nátlaku a manipulace

(15 minut)

Lektor přečte úryvek z Bible o zatčení Ježíše v Getsemanské zahradě z Matoušova evangelia.

“Vstaňte, pojďte! Hle, přiblížil se ten, který mě zrazuje.”

Ještě ani nedomluvil a přišel Jidáš, jeden z Dvanácti. Velekněží a starší s ním poslali zástup, ozbrojený meči a holemi.

Jeho zrádce s nimi domluvil znamení: „Koho políbím, ten to je; toho zatkněte.”

A hned přistoupil k Ježíšovi a řekl: „Buď zdrav, Mistře,” a políbil ho.

Ježíš mu odpověděl: „Příteli, konej svůj úkol!” Tu přistoupili k Ježíšovi, vztáhli na něho ruce a zmocnili se ho.

Poté lektor vstoupí do role Kaifáše a svolá další zasedání rady.

“Vše proběhlo, jak jsme si domluvili. Jidáš políbil Ježíše a my ho zatkli. Bohužel Jidáš uprchl, takže náš korunní svědek nemůže svědčit, ale my si poradíme. Ježíše jsme vyslechli. Byl drzý, vůbec neodpovídal na naše otázky. Jako by se nám vysmíval. Řekl prý ”proč se ho ptáme, když vše hlásal veřejně a ničím se

netajil?“. Takže vlastně potvrdil to, co jsme slyšeli všichni, že se prohlásil za Božího syna . A to se nesmí. To je proti nejvyššímu zákonu. Já vám říkám, on vyzývá k politické vzpouře! Musíme se ho zbavit.

Odsoudit ho k trestu nejvyššímu ho ale může jen Pilát. On je správcem naší provincie Judea, jako guvernér má moc nad všemi vojáky a jako jediný může uložit trest smrti. Musíme na Piláta zatlačit. Musíme přesvědčit lidi, dav lidí, ať jde s námi k Pilátovu paláci a dají jasně najevo, co chceme udělat s Ježíšem. Pilát se bude bát takového davu, bude mít strach ze vzpoury. Vzhledem ke svátkům je v Jeruzalémě tolik lidí a Pilát nemá dostatek vojáků na potlačení nějaké vzpoury - a toho musíme využít! Je to naše jedinečná příležitost, jak ho dostat tam, kam potřebujeme.

Běžte tedy do ulic a přesvědčte lidi, ať jdou s vámi. Řekněte jim, co mají volat a proč . Musíte být přesvědčiví, musíte je získat na svoji stranu. Dovedte je do Pilátova paláce, ale nevstupujte dovnitř, zůstaňte venku, abyste se neposkvrnili před velikonočním svátkem - Hodem beránka. Nechte Piláta vyjít ven.”

• PŘED PILÁTEM

Cíl: získat informace o další části příběhu a zažít pocit moci

(10 minut)

Lektor sdělí žákům, že se nyní dostávají na nádvoří Pilátova paláce, aby zde ve svých rolích vyjádřili nahlas svůj názor, jak se na něm domluvili na zasedání velerady. Lektor v roli Piláta si sjednává ticho a ptá se jich:

„Proč přicházíte?“ Dav odpovídá.

„Z čeho toho může viníte“ Dav odpovídá.

“Neshledávám na něm žádnou vinu, ale jestli si to přejete, potrestám ho. Umývám si nad tím ruce, je to vaše věc! Vyhovím vám, JEŽÍŠE ODSUZUJI K TRESTU SMRTI!!!“

• VYSTOUPENÍ Z ROLÍ

Cíl: zbavit se všech emocí spojených s hraním role

(5 minut)

Lektor vyzve žáky k tomu, aby vystoupili z rolí. Toto “vystoupení” je potřeba udělat důkladně, aby v žácích nezůstaly nějaké negativní emoce. Stoupněte si do kruhu a společně všichni udělejte velký krok dopředu (symbolicky vystupte z role) a vyslovte při tom každý za sebe své vlastní jméno. Můžete také roli “vyklepat” tím, že vyklepete celé tělo, zaskáčete si apod.

• KONEC!?

Cíl: zbavit se všech emocí spojených s hraním role

(5 minut)

Lektor se ptá žáků, zda tohle byl opravdu konec. Zda Ježíš zemřel, a tím vše skončilo.

Může žákům přečíst úryvek z Bible, případně dovyprávět události společně.

• ZÁVĚREČNÁ REFELXE

Cíl: zreflektovat prožitou hru a pojmenovat vlastní postřehy

(15 minut)

- Pocity

☐ Jak jste se cítili ve svých rolích? Jak těžké to pro vás bylo?

☐ Co jste si uvědomili při hraní své role? Viděli jste v příběhu, který znáte, něco jinak, než jak jste ho vnímali doposud?

- Proces

☐ Co vám na celém procesu přišlo nejhorší?

☐ Víte, co znamená pojem *vykonstruovaný proces*?

☐ Znáte nějaké vykonstruované procesy v naší historii?

Proces, který vedl k Ježíšovu odsouzení, byl v mnoha ohledech podle tehdejších židovských právních předpisů nezákonný. Podle Tóry měly být procesy o trestu smrti konány za dne, v přítomnosti dostatečného počtu svědků a s možností obhajoby. Ježíšův soud byl veden v noci, v době, kdy se většina lidí připravovala na svátky, a svědectví proti němu byla často protichůdná. Také bylo obvyklé, že

osoba, obviněná z tak závažného zločinu, měla mít možnost se bránit, což se u Ježíše v tomto případě nedělo.

- Manipulace

- ☐ Víte, co je to manipulace?
 - ☐ Byl někdo v našem příběhu někým manipulován?
 - ☐ Znáte nějakou manipulaci v současném světě?
 - ☐ Zažili jste někdy sami nějakou manipulaci?
 - ☐ Dá se jí nějak bránit?
-
- ☐ Proč si Pilát umýval ruce? Co toto gesto znamená?
 - ☐ Co si z tohoto programu odnášíte?

Otázky navíc:

- ☐ Proč někteří židé nechtěli uvěřit, že Ježíš je Mesiáš?

Mnozí židé v té době očekávali Mesiáše, který by přišel jako politický a vojenský vůdce, jenž by osvobodil Izrael od římské nadvlády. Ježíš se však nenechal definovat těmito politickými očekáváními, což některé zklamalo. Zatímco jeho učení o Božím království mělo duchovní charakter, mnozí ho očekávali jako vůdce, který přinese materiální osvobození, což v očích mnoha náboženských autorit znamenalo, že Ježíš nezapadal do jejich představy o Mesiášovi.

- ☐ Víte, co nabízel Pilát davu, aby nemusel Ježíše ukřižovat?

„Podle mě je nevinný,“ řekl jim. „Jak je tu zvykem, měl bych na Velikonoce propustit jednoho vězně. Chcete, abych propustil židovského krále?“

Tehdy začali křičet: „Toho ne! Pusť Barabáše!“ (A ten Barabáš byl zločinec.)